

۲۰۱۶/۰۱/۰۸

داکتر نبي مصداق

افغانان لار بنودنه غواري

د افغانستان وياړلي مؤرخ پوهاند سيستاني د افغانستان د معاصري يوي تاريخي دورې نه، چې د سقويانو نه مياشتي وحشت او بربريت موده ده، پرده پورته كړه او په او برخو كې د ملا فيض محمد هزاره د تذكرتلا انقلاب د كتاب پټ رازونه ټولو افغانانو ته برملا كړل.

هغه څه چې د افغان ملت لپاره ډير دردونكي دى دادى چې په افغانستان كې، په تيره پدې وروستيو سلونه زياتو كالو كې د پرديو دسيسي او پرديپالو همكارى دي چې زمونږ خلكو ته د سر او مال په قيمت تمام شويدي. د سقو خوى او د هغه د غلو او ډاكوانو ډلي تر شا د انگليس لاس؛ د شاعر خليلي او د هغه د پلار تر شا د ايران لاس: حتى تردى چې خليلي كله چې ظاهر شاه هغه په عراق كې سفير مقرر كړى وو، په بغداد كې د ايران د سفير په لاس خوځلي د ايران شاه ته ځواب وليكه چې هغه اصلاً د افغانستان پا چا او ټول افغانان ېې غواري. همدا خليلي كله چې داؤد خان د سرطان مياشتي د كودتان وروسته جمهور ريس شو او د سهار چاى لپاره خپل ورور، نعيم خان كره ميلمه و، د نعيم خان سالون ته په رسيدو سره گوري چې خليلي هم يو گڼه د قرآن راوړى او پر ميز ېې ايښودلى دى. د داؤد خان په ليدو سره د خليلي رنگ زير كيرى او داؤد خان ورته وايي «ته دلته څه كوى؟» نعيم خان مداخله كوى او ويي چې قرآن شريف ېې راوړى. خليلي فوراً وايي «په دې قرآن چې زه تاسو ته وفاداريم او تاسو سره خيانت نه كوم.» داؤد خان بيا هغه ته مخ كړ او ورته وويال «په همدې قرآن چې ته او ستا پلار ځانان ياست.» او يا داچه خلق او پرچم د روس غلامان شول او بيا «مجاهدينو» مشران د پاكستان، ايران، سعودي او يو درجن نورو ملكو غلامې كړي په غاړه كړى اويا هم دا چې په تيرو ۱۵ كالو كې اوسنيو حكومتونو ځان په ناټو او امريكا باندې متكي كړيدى.

گوري، په تيرو سلونه ډيرو كالو كې ېې له دى چې د ظاهرخان ۴۰ كلنه دوره، كه څه هم د عجز او غريبي دوره وه، خو افغانانو ته اوس ديوې طلايي دوره حيثيت لري. نور زيات كلونه مونږ په جنگونو او ناراميو كې تير كړي دي. اوس بايد مونږ افغانانو ته دا معلومه شوى وي چې هيڅ خارجي قدرت نه غواري او يا نشي كولاى زمونږ وطن راته اباد كړي. هر استعماري مملكت د خپلو گټو لپاره خپل پلانولري چې دا بايد اوس هر افغان ته واضح وي.

اوس چپافغانان د مهاجرت شپې په پرديو ملوكي تيركړى دى او يا ېې هم تيروي بايد دخپل وطن په قدر پوهيدلي وي. زمونږ افغان ټولنه د جاپان او يا د جرمني په شان، د يو توكم رسيدلي ټولنه نده چې د پرديو له وجود نه د افغانستان د بښگنې او بسيا لپاره گټه پورته كړى وي. برعكس د ملت او وطنوالى احساس موجود نه وو او ځكه هم د ۱۵۰۰ ډالري مليونرانونه يو هم داسې عامالمنفعه پروژې جوړه نكړه چې ددوى د بادو باران په ډالرو د نورو څه خپر هم ورباندې وشي.

نو مونږ ددې لنډې لاسه تللي معاصري طلايي تجربه په رڼا كې چې دافغانستان بيا درى ځل د جوړيدو امكانات موجود وو، او ورځه سازنده استفاده ونشوه، څه بايد وكړو چې افغانستان په پښو ودريري او له گاونډيو سره سيال او رقيب شي؟

لمرى تر ټولو مونږ بايد خپله كڅيرالتوكمه ټولنه وپيرونو چې ولي له هغو نه گاونډيو او لري پرتو هيوادونو د افغانستان او افغانانو پر ضد گټه پورته كړى ده. ددغه ډول سواستفادي ډير دلايل شته دي چې مهم ېې: زمونږ د خلكو د ژوند تيټه سويه؛ د هغوى له غربت نه گټه اخيستل؛ د خلكو په منځ كې د غلطو معلوماتو په اساس تعصب او بد بينى پيداكول؛ د ژبې، مذهب او سمت كارول؛ تاريخ د هغوى د ننيو مقاصدو لپاره په غلطه تحريفول او داسې نور. ددې ټولو اصلاح كول د نسلونو كار دى خو د يو ملي حكومت او مطبوعاتو په همكارى د خلكو په سواد كې ژر اصلاحات راتلى شي، ولس ژر قانع كيداى شي چې د نړى مطاق اكثرثيت هيوادونه كڅيرالتوكمه دي. ژبې او

د پاڼو شميره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكارى ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليكني د ليكنيزي بني پاڼوالي د ليكوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكې په څير و لولى

حتی مذهب یې بیل وي او برعکس د افغانستان د زرهاو کالو تاریخ هم نلري. د ورستیو سلو کالونه چې پرشا ولاړشو نو وینو چې د نړۍ په دی برخه کې افغانستان، هند او فارس(ایران) یواځیني ملکونه دي. خو ټول هغه ملکونه چې تاریخ یې سلو کالوته هم نه رسیږي زموږ نه ډیر پرمخ تللي دي. موږ باید خپل خلک په دې تاریخي واقعیتونو خبر کړو چې ولې هغوی پرمخ تللي او موږ وروسته پاتی شوی یوو؟

موږ همدا اوس نه، باید تر ټولو لمری د ځوانانو د وطن پالنې په تربیه شروع وکړو. دخپلو ځوانانو د لارې، چې هغوی د نفوس ۶۵ په سلو کې تشکیلوي، د یوې خوا د حب الوطن جزبه او عقیده و پالو او د بلې خوا د ټولو ورو او زرو په زړه کې دا حقیقت و ځلو چې افغانستان د خپل نفوس لپاره ډیر لوی ملک دی، او د موجوده دری چنده وگړو لپاره کافي ځمکه، اوبه او نور ټول امکانات لري. بې زموږ د بخیلو گاونډیو نه، اوس موږ سره د نړۍ د اکثریت خلکو ملاتړ موجود دی. زموږ ملک د منځني آسیا، جنوب آسیا او منځني ختیځ په زړه کې پروت دی. موږ دخپل دې ستراتیجک موقف څخه د اورگادې او سرک، د سیمې د ارتبات لپاره د سویس، اطریش او نور په وچه محاط ملک په شان په ملیونو ډالره هر کال عواید تر لاسه کولای شوو. موږ د چین سره ، چې د نړۍ د فابریکې نوم یې کتلی دی په گاونډ کې موقعیت لرو. چین او نورهیوادونه زموږ د رب خالق راکړ شوی معدنونه په کاردې او موږ ددهغو تولیداتو ته ضرورت ی لرو.

یو بل مهم واقعیت چې باید وویل شي هغه داده چې افغانستان نن په داخل او خارج کې په زرهاوو تعلیم لرونکی ځوانان او ځوانان لری او د هغوی اکثریت حاضر دی چې د خپل ملک په آبادی کې فعاله برخه واخلي. دا اوسنی جنگونه او نارامی به حتماً پای ته ورسیري، ځکه په هیڅ ملک کې هم جنگ او نارامی تر ابد نوي. نو د یوه مقتدر مرکزی حکومت په راتلو سره، که پورتنی واقعیتونه ولس ته وویل شي او په عملي کیدو کې یې لنډ مهاله او اوږد مهاله پلانونه طرح شي ، افغانان به نړۍ والوته ثابتې کړي ، موږ لکه چې په جنگ کې تکره او شهرت لرو، په آبادي کې هم پوره استعداد لرو.

د پانوی شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ